

SZ. KÁRPÁTHY KATA

SZÁZSZORSZÉPEK

Amióta Alina arcát megharapta a szomszéd vad kutyája, nem mert óvodába menni. Apja a karjaiban vitte el egyszer, de egész nap a kezével takarta az arcát és sírt. Így Alina otthon maradt az óvoda utolsó évében. Egyetlen boldogsága a virágai voltak. Édesanyjától elleste, hogyan kell ültetni a virágot, gondozni, és anyai segítséggel felnevelt egy szép százszorszépbokrot. A virágot egy nagyobb cserépben gondozta először, aztán április végén édesanyja úgy látta, ideje lenne nagyobb helyre költöztetni a törékeny növényt.

Alina boldogan, a kaputól nem messze vágott bele a kiültetésbe. Naponta kigyomlálgatta, locsolgatta, és meg is simogatta óvatosan a virágokat úgy, hogy a szirmokat össze ne borzolja. A százszorszépcsalád elkezdett terjeszkedni, s pár héten belül majdhogynem túlnőtte kijelölt területét. Néhány fejecske ráhajlott a feljáróra. Alina nagyon féltette őket a járókelőktől, ezért mindenkit megkért, hogy vigyázzanak rájuk, ne lépjenek a virágokra. A szomszédok, ha átjöttek, tudták, hogy a virágra vigyázni kell, még ha Alina nincs is az udvaron. Az ablakon át leste, ha jött valaki, és ha integettek neki, szégyenlősen húzta be a függönyt.

Egy nap Alina édesapjához egyik barátja jött vendégségbe. Terepszínű ruhát viselt, elől két aranyfoga kivillant, amikor nevetett. Teljesen kopasz volt, és amíg ott volt, állandóan dohányzott. Innácskának nem tetszett a férfi. Édesapja, Szlávik ki akarta hívni, hogy bemutassa a vendégnek.

– Ő az én kicsi lányom, Alina – mondta Szlávik –, csak nagyon szégyellős. Gyere ide, Alina, Vitya bácsi szeretne látni téged.

– Nem megyek – mondta az ajtó mögül a lány. – Mondd meg neki, hogy meg fog tőlem ijedni.

Szlávik Vitya felé fordulva mondta úgy, hogy lánya ne hallja:

– Tudod, megharapta egy veszett kutya az arcát, és szégyelli.

– Alina – kiáltott fel a lépcsőnél Vitya –, nekem a fogamat ütötték ki, azért van aranyfog a helyén. Meg a katonaságban vannak nagyon csúnya emberek. Te biztos nem vagy olyan ijesztő.

Alina rászánta magát, óvatosan lesétált a lépcsőn.

– Kis százszorszép – bókolt neki Vitya. – Mire menyasszony leszel, az a seb már ott se lesz.

A kislánynak még ennek ellenére sem tetszett a férfi.

– Apu, felmehetek? – kérdezte Szlávikra nézve.

– Menj csak – mondta.

Felszaladt a lépcsőn, de még lekiáltott:

– Apu, a virágra vigyázzatok!

– Jó, jó! – felelte Szlávik.

Alina Vityát egy gonosz embernek gondolta. Láta a tévében, hogy a katonák lelőnek mindenkit. „Akkor a virágomat is bántani fogja biztos, lehet, csak azért jött, hogy rájuk lépjen” – gondolta magában. Mesét akart nézni. Bekapcsolta a tévét, véletlenül először a hírekre. Egy kedves arcú férfi beszélt, de a katonákról, ezért Alina azonnal átkapcsolta a mesékre.

Sokáig ült fenn, majd hallotta, hogy a vendéggel az apja kint van már a kapuban. Alina leszaladt, hogy a virágokra vigyázzon. Éppen akkor ment ki, amikor Vitya véletlenül rálépett néhány fejre, ami kilógott. A gyerek sírva szaladt be az ajtón. Nem akart elköszönni a katonától. Amikor apja visszajött, akkor dugta ki az orrát. Egyenest a virágaihoz ment. A szétaposztott százsorszrépeket simogatta, közben hangosan sírt. Szlávik odament hozzá.

– A katona gonosz volt, eltaposta őket – mondta Alina az apjának.

– Jaj, kislányom, véletlen volt, ne haragudj rá – próbálta vigasztalni Szlávik.

– Nem, ő direkt csinálta. Láttam a tévében, hogy embereket is lönek az ilyen bácsik. De most már tudom, hogy a virágokat is bántják.

Szlávik nem tudott mit mondani. Zavartan ment be a házba. Alina óvatosan megtisztította a megsebzett virágokat, egy kis vizet locsolt rájuk, és azért imádkozott Istenhez, hogy támadjanak fel a meghalt százsorszrépek.

VASÁRNAS

Nem emlékszem a napokra. Azt hiszem, a héten volt már hétfő, kedd, de utána mi jön? Talán vasárnap. Jó lenne, ha az a nap jönne, mert csak arról vannak emlékeim.

Apámmal vasárnaponként mentünk az erdőbe. Ő tanított meg gombászni. Megmutatta, hogy melyik ehető és melyik mérgező. Azt mondogatta, gyermekem, az összes gomba ehető, de van, amelyik csak egyszer, ezért vigyázzak. Szeretett róluk beszélni, a kedvence a róka gomba volt. Egyszer leültünk egy gombacsalád mellé, kiszedte a földből, és a fonalaikról magyarázott. Ahogy

elszakadtak a kezében, úgy éreztem, egy családot öltünk meg. Lenéztem, és láttam az elszakadt fonalakat a földben. Árvák lettek a kicsi rókagombák, amikor apám elválasztotta őket a két nagyobb gombától. Talán el is sírtam magamat.

Évek múlva én vittem a fiamat az erdőbe. Átadtam az apámtól kapott tudást. Én inkább könyvet vittem magammal, megmutattam a gombákat, de nem szedtük ki a fonalakkal együtt, csak elvágtuk a törzsénél úgy, hogy új élet sarjadjon majd belőle. Valamelyest megnyugtató volt, hogy ezáltal nem szakítottuk el a gombákat a családjuktól, és tulajdonképpen nem öltük meg, csak megmetsztük, ha úgy tetszik.

A fiam már nem vitte tovább ezt a hagyományt. Nem is volt kit az erdőbe vinnie. Helyette minden vasárnap eljött hozzám látogatóba. Egészen tavaszig mindig jött, aztán az utolsó vasárnapon azt mondta, hogy háború van, és neki is mennie kell. A tévében bemondták, de nem nagyon érdekelt engem. Most, hogy a fiam is harcol, naponta nézem a híreket, és attól félek, hogy egyszer az én fiam képét mutatják.

Látogatás helyett minden vasárnap felhív telefonon. Mise után hív, mert tudja, hogy a misét nem hagyom ki. Imádkozni szoktam érte, hogy a szentek óvják meg az életét. Még jó, hogy megtanultam kezelni ezt a tapogatózó telefont, mert így nemcsak hallom, hanem látom is. Videóban hív fel, mutogatja olyankor, hogy hol vannak, mit csináltak aznap. Szép az uniformisában, az viszont ijesztő, amikor beszélgetés közben hallani a távolban, hogy lőnek. Én sose hívom, azt mondta, ő majd hív, mert ki tudja, mikor vannak bevetésen, a telefonját olyankor nem viszi magával, és ha esetleg hívnám, s ő pedig nem veszi fel, még aggódni fogok. Megértettem, igaza is van, tényleg félnék akkor. De egyfolytában félek így is.

Nem tudom, hány nap telt el, amióta beszélünk, lehet, hogy több, mint öt nap, vagy hat. Vagy az is lehet, hogy holnap fog hívni. Pedig úgy emlékeztem, hogy ma mentem misére. Délután mégsem hívott fel a fiam. Talán ma még sincs vasárnap.